

Modt. 18/10-99 kl. 11⁰⁰
Omdelt 18/10-99 kl. 13⁰⁰

18. oktober 1999

UKA 1999/20

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip

kiisalu Inatsisartuni ilaasortap Ruth Heilmannip

aavartarneq ilanngullugu aallaaniarnermut allagartamik pissarsisarnerup

nalilersorluaqqinneqarnissaanik siunnersuutaata

aappassaaneerlugit suliarineqarnissaannut

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermi ukuninnga inuttaqarpoq

Inatsisartuni ilaasortaq Ole Lyngé (IA), siulittaasoq

Inatsisartuni ilaasortaq Hans Enoksen (S)

Inatsisartuni ilaasortaq Lars Karl Jensen (S)

Inatsisartuni ilaasortaq Siverth K. Heilmann (A)

Inatsisartuni ilaasortaq Mads Peter Grønvold (K)

Inatsisissatut siunnersuummut ataatsimiititaliap tamanut tunngasumik oqaaseqaatai.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut 1999-imi Inatsisartut Upernaakkut Ataatsimiinneranni siullermeerneqarpoq. Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata siunnersuutip siullermeerneqarnerata kingorna siunnersuut nassuiaatitaalu arlaleriarluni ataatsimiinnermini misissuataarpai. Siunnersuutip inatsisiliornikkut kukkunerisa amigaataasalu iluarsineqarnissaat ilaatigut siunertaralugu ataatsimiititaliaq Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisumut aammattaq assigiinngitsunik apeqquteqarpoq, soorlutaaq Naalakkersuisoq ataatsimiititaliamit isumasioqatigineqarsimasoq. Tamanna tunngavigalugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ataatsimiititaliamut ilimasaarivoq siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut allannguutissatut siunnersuutinik assigiinngitsunik saqqummiussi-

UKA 1999/20

J.nr: 01.32.01.03-3

nissaminik. Tamakku saniatigut ataatsimiititaliaq Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit siunnersuummut oqaaseqaatinik piniarpoq, soorluttaaq ataatsimiititaliaq, suliami ingerlanerani siunnersuutip immikkoortuisa ilaasa suliarinerini Danmarkimi, Islandimi Savalimmiunilu uumasut aallaaniarnissaannik killilersuiffigisaasut aallaaniarneqartarnerat pillugu paasissutissanik, isumassarsiorfigisaminik, pissarsiniarsimasoq.

Aallarniutigalugu ataatsimiititaliap ajuusaarutigaa Naalakkersuisut inatsisiliornikkut naammattumik suliarineqarsimangitsumik siunnersuummik siullermeerinermi saqqummiussimmata. Inatsisiliat pisariaqarneratut pitsaassuseqarnissaasa pingaarluinnartuunera ataatsimiititaliap erseqqissarumavaa, amigartumimmi pitsaassuseqartitsinikkut innuttat inatsisitigut illersugaanerat innarlerneqarsinnaammat, pisortanullu inatsisiliamik atuisussanut ulluinnarni sulinermi iluangettunik kinguneqarsinnaalluni. Ataatsimiititaliali maluginiarpaa allaannguutissatut siunnersuutit aappassaaneerinermi Naalakkersuisut saqqummiukkumallugit neriorsuutigisaasigut inatsisiliornikkut kukkunerit amigaatillu, siullermeerinninnermi siunnersuummiittut, iluarsineqarsimasut.

Ataatsimiititaliarli pinngitsoorumangilaq uparuassallugu matumani pineqartoq tassaammat Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nutaaq, Inatsisartut inatsisaannut atuutereersumut taartaasussatut piukkoortigineqartoq, siunnersuut saqqummiunneqartoq siunnersuummi aalajangersakkat tamakkivillugit nassuiaatitaqartinneqarsimasariaqaraluartoq; imaanngitsoq Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut sanilliullugu aalajangersakkat allanngortinniameqartut nutaamilluunniit aalajangersagaliaasussat kisimik pineqassasut, soorlumi taamatut pisoqarsimasoq. Tamatumunnga atatillugu ataatsimiititaliap iluarisimaarlugu maluginiarpaa Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq, Inatsisartut ukiaq manna ataatsimiilernissaasa tungaanut, aalajangersakkanut tamarluinnarnut nalinginnaasumik immikkullu nassuiaatit, Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ilanngullugit, nassiussisimammat. Taakku innersuussutigineqarput, tamatumalu saniatigut ataatsimiititaliap Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq qinnuigalugu, isumaliutissiissummut tassunga akissumminut Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuutaat kisiisa ilanngunnagit, Inatsisartulli inatsisissaat, allannguutissatut siunnersuutigineqartut ilanngunneqareerpata ilusissaatut ittoq, nassiutissagaa.

Siunnersuutip siullermeerlugu saqqummiunneqarnerani nassuiaatitigut Naalakkersuisut ilisimatitsipput Naalakkersuisut Inatsileriffiata nassuiaatai siunnersuummut ilanngunneqartut. Tusarniaanermili akissutisianik misissuinermini ataatsimiititaliap maluginiarpaa Naalakkersuisut Inatsileriffiata inassutigigaa "patsiseqavissumik immikkut isiginnineq," aalajangersakkani nassuiarneqarnerat peerneqartariaqartoq, soorluttaaq Inatsileriffiup inoqutigiiit aallaavigalugit pisassatut atugassiissutigineqartut agguanneqarnissaat nangaanartoqartikkaa. Nassuiaatit taakku siunnersuummut, siullermeerinermi saqqummiunneqartukkut, ilanngunneqarsimangillat, aatsaalli ilanngunneqarlutik Naalakkersuisut aappassaaneerinermut saqqummiussineranni allannguutissatut siunnersuutit ilanngunneqarmata. Ataatsimiititaliap tamanna Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisumik isumasioqateqarnermi uparuarpaa, ataatsimiititaliallu Naalakkersui-

sunut erseqqissassavaat inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit eqqorluinnartuusariaqartut.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaatissai pillugit ataatsimiititaliap oqaaseqaatai.

Siunnersuut siullermeerlugu saqqummiunneqarmat Naalakkersuisut siunnersuummut nassuiaatini, aappaasaaneerinermilu allannguutissatut siunnersuutitut tunngatillugu, ilisimatitsippot siunnersuut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaateqartussatut naatsorsuutigineqartoq. Erseqqinnerusumik oqaatigalugu Naalakkersuisut naliliippot § 5-itut nutaatut allannguutissatut siunnersuut, piniagassanik killilersuiffigisaasunik sunngiffimmi aallaaniarsinnaassagaanni nunatsinni najugalittut ukiuni marlunni inuit nalunaarsorneqarfiannut nalunaarsimanissamik imaqartoq, kiisalu § 10-tut nutaatut allannguutissatut siunnersuut, aallaaniarsinnaanermut misilitsittarnerup atugaalernissaanik imaqartoq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaateqartussaasoq. Nassuiaatilli tunngavigalugit Naalakkersuisut isumaqarput kinguneqaatissat taakku aningaasartaasa qanorpiaq angissuseqarnissaat oqaatigineqarsinnaanngitsoq.

Ataatsimiititaliap arajutsisimangilaa, aalajangersakkat pineqartut akuersissutigineqaraluarpata, aningaasaqarnikkut kinguneqaatissat aningaasanngorlugit qanorpiaq angissuseqarnissaat oqaatigissallugu ajornakusoorsinnaasoq. Tamatumali peqatigisaanik ataatsimiititaliap isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuummik suugaluartumilluunniit Inatsisartuni suliarinninnermi, akuersissutiginnissinnaanermilu, tunngaviumik isigalugu pingaarluinnartuusoq inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaatissaannut missingersuusiamik Inatsisartut peqartariaqarnerat. Taamaattariaqarpoq Inatsisartut inatsisiliamik sumilluunniit akuersissutiginninnerminni arajutsisimasussaannngimmassuk inatsisiliorneq aningaasanut inatsisikkut kinguneqaateqartussaansoq, taamaassimappallu Inatsisartut missingikannerlugu nalunngittariaqarmassuk aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaatissat qanoq angitigiumaartut.

Taamaammat ataatsimiititaliap § 5-imut allannguutissatut siunnersuut eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut qinnuigai aningaasaqarnikkut kinguneqaatissatut missingersuusiamik ataatsimiititaliamut nassiusseqqullugit. Tamanna Naalakkersuisut akissuteqarfigalugu oqaatigaat, inuup Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni qanoq sivilisutigisumik allatsissimanera suliap taamaattup ingerlaneranut tapullugu nakkutigineqarsinnaasoq, soorlumi maleruagassat maannakkut atuuttut malillugit taamaareersoq, kommunimmi nakkutilliivigisarmassuk qinnuteqaateqartoq atuuttumik sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut uppersaateqarnersoq, kommunimilu najugarisamini inuit allattorsimaffianni allatsissimanersoq. Taamaammat Naalakkersuisut naliliippot uppersaammik qinnuteqaateqartoq § 5-imi piumasaqaatinik nutaanik eqqortitsinersoq nakkutigissallugu uppersassallugulu suliassaasoq annikitsuinnaq. 1999-imut tutunuk umimmannillu sunngiffimmi aallaaniartartut uppersaammik peqartut aallaaniarnissamut qinnuteqaateqartut amerlassusiat aallaavigalugu Naalakkersuisut eqqoriaapput aningaasartuuteqarnerussutissat nuna tamakkerlugu qularnangitsumik 7.000,- kr. missaannik, immaqaluunniit ikinnerusunik, angissuseqarumaartut. Taamaalillugu ataatsimiititaliap paasivaa aalajangersagaq taanna aningaasanut

inatsimmut annikitsuararsuarmik kinguneqartussaagunartoq.

Aallaaniarsinnaanermut misilitsittarnermik eqquassinissaq, §10-mi nutaami aalajangersakkakkut Naalakkersuisut piginnaatitaaffiat, pillugu ataatsimiititaliap tusaatissatut tigugallarpaa Naalakkersuisut, aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaatissanut tunngatillugu Inatsisartunut erseqqinnerusumik paasissutissiisinnaanngitsut. Inatsisartulli inatsimmik aningaasanut inatsimmut sunniuteqartussamik, kinguneqaatissat taamaattut aningaasanik qanoq kinguneqartusaaneri ilisimanngisaminnik aalajangeeqqunagit, ataatsimiititaliap Naalakkersuisut sakkortunerpaamik kaammattussavaat § 10-mi piginnaatitsissutitut aalajangersakkamik, aningaasatigut kinguneqaatissat Inatsisartut aningaasanut inatsisaatigut ilanngunneqartinnagit, atueqqunagit. Siunissami aningaasanut inatsisissani Naalakkersuisut aallaaniarsinnaanermut misilitsinnermut atugassanik aningaasanik immikkoorsitsisoqarnissaanik siunnersuuteqassagaangata taamaalillugu aallaaniarnermut misilitsinneq, aningaasaaliissuteqaatissatut qinnuteqaammut tunngaviusoq, qanoq ilusiliiviginiarneqartoq sukumiisumik nassuiaatitaqartinneqartassaaq. Taamaaliornikkut Inatsisartut periarfissinneqassapput aningaasaliissutissat angissusiinik aallaaniarsinnaanermut misilitsinnissamut pineqartumut sanilliussinissaminnut.

Siunnersuummi nassuiaatinut ataasiakkaanut, Naalakkersuisut piginnaatinneqarnissaannut tunngatillugu, ataatsimiititaliap oqaaseqaatai.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut arlalippassuartigut Naalakkersuisunut piginnaatitsissutitaqarpoq. Naalakkersuisut piginnaatitaanerminnik qanoq atuilersaaneri pillugit Inatsisartut ilisimatinneqarnissaat ataatsimiititaliap pingaartutut isigimmaagu, ataatsimiititaliap Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisumut, soorlu piginnaatitsissummut aalajangersakkat ataasiakkaat qanoq atorneqalersaaneri pillugit assersuusiata aqutugalugit nassuiaqqullugit qinnutiginikuuaa. Tamatuminnga Inatsisartut tamarmiusut ilisimatinneqartariaqarnerat eqqarsaatigalugu ataatsimiititaliap pissusissamisoorutut isigaa paasissutissat Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisumit pissarsiarineqartut saqqummiutissallugit. Ilanngutami nassiunneqartumi taamaalillugu, piginnaatitsissutitut aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit eqqarsaatigalugit, Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisup akissutaa issuarneqarpoq.

Ataatsimiititaliap allanut tunngasumik oqaaseqaatai.

Naalakkersuisut §4, imm. 2, nr. 4-itut nutaamik allannguutissatut siunnersuutaat pillugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq KNAPK'p taaguutaatigut taallugu aalajangersakkami namminermit taaneqarnissaa pissusissamisuunngitsutut paasinarseratarsinnaasoq. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffinik KNAPK'tut ilusilinnik allanik pilersoqaraluarpat taakkunani siulersuisuni ilaasortaasut KNAPK'mi siulersuisuni ilaasortaasunit allatut pineqartariaqanngitsut. Taamaammat ataatsimiititaliap siunnersuutigissavaa "KNAPK" oqaatsimik "inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffinik/peqatigiiffinik" taarserneqassasoq. Taamaaliornikkut KNAPK'mi siulersuisuni ilaasortat Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaata oqaasertaliviigineqarneranut tunngatillugu allatut isigineqassanngillat, ataatsimiititaliali

paasinninnera tunngavigalugu aalajangersagaq ullutsinnut naleqqusarneqaannassalluni.

§5-imut allannguutissatut nutaatut siunnersuuteqarnermikkut Naalakkersuisut siunnersuutigaat uumasunut killilersugaasunut sunngiffimmi aallaaniarnermut akuersissutit inunnet, Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiannut nalunaarsimasunut, piffissarlu qinnuteqaateqarfissaq sioqqullugu Kalaallit Nunaanni ukiuni kingullerni marlunni inuit allattorsimaffianni allatsissimasunut taamaallaat tunniunneqartassasut. Taamatut siunnersuuteqarneq ataatsimiititaliap isumaqatigaa, pingaartillugulu, Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Europami Isumaqatigiisummut aalajangersagaq immikkoorsitsinertut pinninnerussanngitsoq. Ataatsimiititaliap aalajangersakkamik naliliinermi tunngaviliuppaa Naalakkersuisut aalajangersakkamut nassuiaataat, tassani erseqqissaatigineqarmat aalajangersagaq immikkoortitsinertut isigineqarsinnaanngitsoq, aalajangersakkamummi tunngasumik immikkut akuersissuteqartoqarsinnaanngimmat.

Uumasut killilersuiffigisaasut sunngiffimmi aallaaniarneqarsinnaanerannut tunngatillugu §5-itut nutaatut siunnersuummi piumasaqaatigineqartut saniatigut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, piniagassat killilimmik amerlassuseqartut taakku eqqarsaatigalugit taamatut aallaaniarsinnaanermik akuerineqarnissamut qinnuteqaateqartut ukiuisa arlaannut killilerneqarnissaa pillugu sakkortunerusumik piumasaqaateqartoqartariaqartoq. Siunnersuutip §6, imm. 1, nr. 4-aat, Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni §8, imm. 1, nr. 4-tut allanngortinneqartoq naapertorlugulu Naalakkersuisut piginnaatinneqarput aallaaniarnermut tunngasumik aalajangiisinaanerannik, tassungalugu ilanngullugu ilaatigut ukiorisanut agguataarineq malillugu piniarneqarsinnaasutut amerlassutsit agguataarneqarnissaannut aalajangersagaliornissamut. Aalajangersakkamut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq aqqaneq marlunnik ukioqartussaannermik piumasaqaatip saniatigut, uumasut killilersuiffigisaasut sunngiffimmi aallaaniarnissaannut akuersissummik pissarsinermi, soorlu tutut umimmaallu pillugit, ukiorisassamik qaffasinnerusumik killiliisoqarsinnaasoq. Tamanna ataatsimiititaliap isumaqatigaa, Naalakkersuisullu kaammattorumallugit nalunaarutini tamakkununnga tunngasuni aalajangersakkamik ilanngussissasut, taamaalilluni inuit uumasunik killilersugaasunik sunngiffimmi aallaaniarneqarsinnaasunut killigititaq ammut 16-inik ukiulinnut killilerneqassasoq.

Inatsisartuni ilaasortap Ruth Heilmannip siunnersuutaanut ataatsimiititaliap oqaaseqaatai.

Inatsisartuni ilaasortap Ruth Heilmannip aavartarneq ilanngullugu aallaaniarnermut allagartamik pissarsisarnerup nalilersorluaqqinneqarnissaanik siunnersuutaa Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut peqatigitillugu suliarineqartussatut innersuussutigineqarpoq. Inatsisartunut ilaasortaqa Ruth Heilmann siunnersuummigut ersersitsivoq tutunniarsinnaanermut allagartamik tunniussisarnermut maleruagassat nalilivigeqqinneqarnissaat pisariaqartoq, siunnersuuteqartormi isumaqarmat maannakkut periuserineqartoq tutunniarsinnaanermut allagartanik agguaaassisarnermi assigiinngisitsinermik tunngaveqartumik pisartoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummut tunngatillugu oqaatigissavaa Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa tunngavigalugu Inatsisartunit akuersissutigineqarpat § 5-itut nutaatut aalajangersakkakut maleruagassanik, siunnersuuteqartup kissaatigisaannik annertuumik malinnittunik, pilersitsisoqartussaasoq. Tamanna pissuteqarpoq uumasut killilersuiffigisaasut sunngiffimmi aallaaniarneqarsinnaanerannut akuersissutit tamatuma kingorna inunnt, Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiannut nalunaarsimasunut, qinnuteqaateqarfillu sioqqullugu Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianni ukiuni marlunni allatsissimasunut, taamaallaat tunniunneqarsinnaanerannik. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliap, oqaatigineqareersutut, Naalakkersuisut kaammattorumavai §8, imm. 1, nr. 4-mik aallaaniarnerup iluarsiivigineqarneranut atatillugu aalajangersakkanik, uumasut killilersugaasut inuit sunngiffimmi aallaaniarsinnaasut ukiussaasa ammut 16-iunissaannik imaqartunik, ilanngussissasut. Ataatsimiititaliaq taamaalilluni isumaqarpoq, Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, siunnersuuteqartup ujtargaatut maleruagassat sukaammerneqarneranik imaqartoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai.

Qulaani taaneqartutut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Naalakkersuisut § 4, imm. 2, nr. 4-imut allannguutissatut siunnersuutaat allanngortinneqartariaqartoq. Ataatsimiititaliaq taamaalilluni allannguutissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummik ilanngunneqartumik saqqummiussissaaq.

Tamatuma saniatigut aappassaaneerinermi Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ataatsimiititaliap isumaqatigai. Taamaalillugu ataatsimiititaliap inassutigaa qulaani taaneqartutut allannguut ilanngullugu aappassaaneerinermi Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Inatsisartut akuerissagaat.

Taamatut oqaaseqarluni Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata inassutigaa Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut iluserilikkamisut iluseqarluni pingajussaaneerneqarnissaminut ingerlatinneqassasoq.

Ole Lyngé (IA)

ataatsimiititaliap siulittaasua

Hans Enoksen (S)

Lars Karl Jensen (S)

Siverth K. Heilmann (A)

Mads Peter Grønvold (K)

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut

ALLANNGUUTISSATUT SIUNNERSUUT

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaannit

siunnersuutip aappassaaneerneqarneqarneranut

saqqummiunneqartoq

Naalakkersuisut § 4, imm. 2, nr. 4-tut nutaatut siunnersuutaannut

§ 4, imm. 2, nr. 4-mi imatut allannguisoqassaaq: "KNAPK-p" taaarserneqassaaq tassaalersillugu "inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffiisa/peqatigiiffiisa".

Nassuiaatit:

Siunnersuutigineqarpoq KNAPK-p siulersuisuini sulinermit aningaasarsiat piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsorneqartarnerannut imaluunniit isertitat ilanngaasigaanngitsut tamarmiusut naatsorsorneqartarnerannut ilanngunneqartannginnissaannik aalajangersagaq inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffiinut / peqatigiiffiinut KNAPK-tut ittunut tamanut atuuttussanngortinneqassasoq. Taamaalilluni inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffiannik / peqatigiiffiannik kattuffiinilluunniit/peqatigiiffiinilluunniit KNAPK-tut ittunik pilersitsisoqaratarsinnaanera sillimaffigineqassaaq, taamalu pisoqassappat taassuma taakkuluunniit siulersuisuini ilaasortat KNAPK-p siulersuisuisuini ilaasortatut atugassaqartitaassapput. Siunertarineqanngilaq KNAPK-p siulersuisuini ilaasortat Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaata ilusiligaaneranut naleqqiullugu allatut inissisimatinneqalissasut, taamaallaalli aalajangersagaq ullutsinnut naapertuunnerulersinniarnearpoq, tamatumunngalu peqatigitillugu inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffiannik / peqatigiiffiannik kattuffiinilluunniit / peqatigiiffiinilluunniit KNAPK-tut ittunik pilersitsisoqassagaluarpat nassuiaaniarnikkut ajornartorsiutinik pilersoqannginnissaanut ilapittuutaassaaq.

Inatsisartut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisissaattut siunnersuutip**aappassaaneerneqarnerani atugassatut****Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata****isumaliutissiissutaanut****ILANNGUTAQ**

Ataani issuaavigineqarput Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisup, Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaannut akissutaasa ulloq 30. juli 1999-imeersut kiisalu 14. oktober 1999-imeersut tigulaariffigineqarneri, taakkunani pineqarlutik Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi piginnaatitsissutit naammassi-sinnaajumallugit iliuuserilersaagaat.

A) Siunnersuutip §2, imm. 4-aanut tunngatillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“...atuutereersumut sanilliullugu inatsisissatut siunnersuummi ilisimaneqartutut nutaajupput. Siunnersuut 1995-imi piniarnermik inuussutissarsiuteqarneq pillugu isumasioqatigiinnermit kiisalu 1998-imi pisuussutit uumassusillit pillugit isumasioqatigiinnermit naggueqarpoq, taakkunani piniartut atuisullu tungaanniit kissaatigineqartarmat aammattaaq piniartut atuisullu ilisimasaat Naalakkersuisunut siunnersuuteqartarnermi ilaatinneqartassasut, taamaalilluni uumassusilinnik misissuisut siunnersuinerinnaat Naalakkersuisut aalajangiisarnerini tunngavigineqartassanngimmat.

Piniartut atuisullu ilisimasaat assigiinngitsut sorpassuusinnaapput; piniagassat, piniartarfiit apeqqaallutik, aap piniartumiit piniartumut il.il. Taamaammat piniarnermi aallaaniarnermilu pissutsit pillugit siunnersuisarnermut tunngatillugu taakku peqataatitaasarnissaannik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarnissaa pingaaruteqarpoq, taamaalilluni ilisimasat aalajangersimasut assigiinngitsut assigiissaarlugit suussusilersorneqarsinnaassammata, immikkoortiterlugit pisariaqaraangallu tulleritaaarlugit.

Taamaalillunilu aamma pingaaruteqarpoq Naalakkersuisut qanoq ililluni peqataatitsisoqarnissaa pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaanissaat; ilaatigut

kattuffiit aamma Piniarneq Pillugu Siunnersuisoqatigiit piniartut atuisullu sinniisaattut aqputigalugit.

Assersuutigalugu qilalukkat qaqortat Upernaviup eqqaanukaasartut sumi ukiisarnersut ilisimasaqaqqalaarfigneqarput imaluunniit uumassusilinnik misissuisut piniartullu qilalukkat qaqortat naartuutigalutik piaqqaminnik milutsitsisarnersut isumaqatigiinngissutigisarpaat. Piniartut uumassusilinnik misissuisunut allaffimmiunullu naleqqiullugit "ulluinnarni" annertunerpaamik attaveqartuusarput takusassarsiorsinnaanerullutillu. Uumassusilinnik misissuisut piniartunit allaanerusunik piginnaaneqarfeqarput periaatsinik aalajangersagaasunik. Taamaammat piniartut atuisullu allat ilisimasaat pingaaruteqartupilorujussuupput.

Piniartut ilisimasaat aalajangersimasumik periaaseqarluni iluaqutigineqarsinnaanngippata aaqqissuussamillu katersorneqanngippata taakku qanoq ililluni qanorlu annertutigisumik iluaqutigineqarsinnaanerit qularnarpoq. Taamaammat taamatut siunnersuuteqartoqarpoq.

Pinngortitaleriffimmi NAMMCO-milu suliaqatoqalerpoq suliassanik killiliisussanik ataqatigiis-saarisussanillu. Pinngortitaleriffimmi inunnik toqqakkanik inuttalimmik suleqatigiissitaqarpoq. Inuussutissarsiornermut Pisortaqarfimmi ingerlatsisoqarfik NAMMCO aqputigalugu taamatuttaaq piniartut atuisullu ilisimasaat pillugit paasissutissiisarnermik suliaqarpoq, soorluttaaq tamakkununga tunngasut Piniarneq Pillugu Siunnersuisoqatigiinnit oqallisigineqar-tarniartut. Erseqqippoq piniakkat ilisimaneqarnerat annikitsuutillugu tamakku pingaartinneqar-nerat annertusiartussammat, aammattaaq uumassusilinnik misissuisut ilisimariigaat amigaatigisaallu eqqarsaatigalugit."

B) Siunnersuutip §4, imm. 5-at (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §4, imm. 4-inngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

"Piniarnermut allagartamik pissarsinermut atatillugu piumasagaateqarpoq pisaarsinnaassa-gaanni naammassineqarsimasussanik. Nunanut allanut aallakaasoqartarpoq ukiup affaa sinnerlugu aallarsimasariaqartartunik, ukiumoortunik pikkorissartitaanerit ilinniartitaaneril-luunniit allat pineqartillugit. Taamatut nunani allaniinnerit inuit nalunaarsorsimaffianni akileraarutit il.il. eqqarsaatigalugit allanngortitsisoqarnissaa pisariaqalersittarpaat. Assersuutigalugu ilinniartoqartarpoq aasakkut Kalaallit Nunaannut tikeraartartunik taamaalillutillu tuttunniarnissamut umimmanniarnissamulluunniit puisillu neqinnanniarnissamut appanniarnissamulluunniit akuersissummik pissarsisinnaanerminnik atuerusuttunik. Paragrafimi tassani immikkoortoq nammineq erseqqereerpoq.

Assersuut alla tassunga atatillugu taaneqarsinnaasoq tassaavoq inuk Aalisarnermut Ilinniartarfi-mi allatulluunniit Kalaallit Nunaata avataani ilinniartunngortinnani inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartaqarsimasoq, inuussutissarsiuutigalugu piniarsinnaajunnaartoq tassa pineqartup isertitat 50 %-iannik piumasagaat naammassisinnaajunnaaramiuk. Ilimanarluinnar-poq pineqartoq ilinniarnerninik naammassinnereeruni inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaateqaqqissasoq pissusissamisoorsorinassaarluni piniarnissamut

aallaaniarnissamullu akuersissuteqartarneq pillugu aalajangersakkat saneqqunneqarsinnaanis-saat.

C) Siunnersuutip §4, imm. 7-at (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §6, imm. 1-inngorlugu allanngartitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“tassaavoq piniarnermut allagartat taamaattunillu tunniussisarnermut akiliuteqartitsisinnaaneq pillugit nalunaarutiniq atuutilersitsisinnaanermut inatsisitigut tunngavissaq, Piniarnermut allagartaqartitsinerup, pisortatigoortumik 1. januar 1993-imi atuutilersup, allanngartinneqar-neranut atatillugu Inatsisartut piniarnermik allagartamut akiliutip UKA92-imi angissusissaa 30 kr.-mut aalajangerpaat, taakku allaffissornermut aningaasartuutitut matussutigineqartassapput. Taamanili akiliut suli allanngartinneqanngilaq, kisianni Inuussutissarsiornermut Pisortaqarfim-mi eqqarsaatigineqarpoq aallaaniarsinnaanermut misilitsittarnerup atulersinneqarnissaanut atatillugu tamanna allanngartinneqassasoq, siunnersuummi § 6, imm. 6-imi taaneqartutut.” [Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni §6, imm. 6 allanngartinneqassaaq tassaalersillugu §10, imm.1].

D) Siunnersuutip §4, imm. 8-at (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §6, imm. 2-inngorlugu allanngartitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Piniarnermut allagartat tunniunneqartarnerinut atatillugu Naalakkersuisut kommunit atuisunut qanittumik attaveqarnerannik kiisalu allagartanik tunniussisarnermut atatillugu paasissutissanik allanik pisariaqartinneqartunik pisariaqartitsisorujussuupput. Taamaammatt piginnaatitsissut taanna kommunit maleruagassanik piniarnermut allagartat pillugit nalunaarutini aalajangersar-neqartunik allaffissornikkut ingerlatsinermik pisariaqartinneqartumik suliarinnittussanngartinne-qarnissaannut atornerqarpoq. Allaffissornikkut nammagassat kommunit nalaataat ataatsimut tapiissutitigut matussuserneqartarput, taakkunani piginnaatitsissutit atuuttut Namminersornerul-lutik Oqartussat KANUKOKA-llut isumaqatigiissutissaata ilusilersorneqarneranut atatillugu allaaserineqarlutik.”

E) Siunnersuutip §4, imm. 4-5 (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §7, imm. 4-5-inngorlugit allanngartitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Immikkoortoq d)-mi akissut takuuk, ilassutigaluguli una takornariat piniarnermut allagartaan-nut tunngammat, kommunit allaffinit imaluunniit takornariaqarnermut allaffinit allaffissornik-kut suliarineqartartunut. Tamatumanissaaq innuttaasut najukkaminni annertunerusunik ilisimasaqarput taamaammallu pitsaannerusumik ingerlatsisinnaallutik, tassa allaffissornikkut aqutsinerup tamarmi Namminersornerullutik Oqartussanit ingerlanneqarneraninngaanniit.”

F) Siunnersuutip §6, imm. 1-3 (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §8, imm. 1-3-inngorlugit allanngartitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Piginnaatitsissutitut aalajangersakkat taakku tassarpiaapput Naalakkersuisut nalunaarutitigut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit erseqqinnerusumik aqutsinissaannut inatsisitigut tunngavissat. Assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni eqalunniarneq pillugu, piffissaq aalisarfiusussaq,

aalisarnermut atortut il.il. Taavalu kommunit kommunit ileqqoreqqusaasigut nammineq najukkani malittarisassanik ilusilersortarpaat, sumiiffinni kommunimiittuni aalajangersimasuni sukaterisoqartariaqassappat eqqissimatitsisoqassappalluunniit. Taamaapportaaq assersuutigalugu qilalukkanik qaqortanik qernertanilluunniit piniarneq pillugu maleruagassat, imaluunniit piniarnermut aallaaniarnermullu atatillugu qamuteralaat atugaasarnerat pillugu kommunini ileqqoreqqusat eqqarsaatigalugit.”

G) Siunnersuutip §6, imm. 5 (Naalackersuisut siunnersuutaanni §9, imm. 2-inngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalackersuisoq ilisimatitsivoq:

“1990-ikkut aallartinneranni Narsami arfineq marlunnik toqutsisoqareersoq Naalackersuisut aalajangiipput piniarnermi aallaaniarnermilu sakkut atorpeqartartut sukaterivigineqassasut. Taamatut aalajangersagaqalerpoq Kalaallit Nunaanni sakkut pillugit inatsisip 1992-imeersup atuutilersinneqarneratigut. Tamakkununga atatillugu Kalaallit Nunaata avannaani inuussutissarsiutigalugu piniartuniit kissaatigalugu oqaatigineqarpoq sakkut eqittaannartakkat atorpeqarsinnaaginnartariaqartut piniakkat angisuut aarlerinangitsumik sukkasuumillu toqunneqartarnissaat eqqarsaatigalugu. Assersuutigalugu sakkut eqittaannartakkat qilalukkat qaqortat qernertallu kiisalu aarfit piniagaaneranni atorpeqaqqusaanngillat, nalunaarut nr. 30, 11. oktober 1995-imeersumi § 5 kiisalu nalunaarut nr. 7, 26. februar 1998-imeersumi § 5 takukkit.”

H) Siunnersuutip §6, imm. 6 (Naalackersuisut siunnersuutaanni §10, imm. 1-inngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalackersuisoq ilisimatitsivoq:

“Aallaaniarsinnaanermut misilitsittoqartalernissaata atuutilersinneqarnissaanik piumasaaqateqarnikkut, Siumup IA-llu martsip qaammataani naalackersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissutaat takuuk, pisinnaatitsissummik aalajangersakkamik sanasoqarnissaa pisariaqarpoq, naatsorsuutigineqarmammi taamatut iliuseqarneq piniarnermik allagartaqartitsinertulli suliassartaqartigissasoq imaluunniit taassuma ilaatut. Allaffissornikkut aqutsinermi atuisunillu atugassamik nalunaarutikkut erseqqissunik maleruagassaliortoqartariaqarpoq.”

I) Siunnersuutip §7 (Naalackersuisut siunnersuutaanni §11-ngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalackersuisoq ilisimatitsivoq:

“Matumani assersuutitut taaneqarsinnaavoq Naalackersuisut Ivittuut kommunianni misiligummik umimmanniartoqarnissaanut akuersissuteqarmata 1990-ikkut aallartinneranni aallaaniarsinnaanerup ammaanegarnissaanut akuersissuteqavittoqartinnagu. Ukioq mannattaaq Qaanaap kommuniani killilimmik tuttunniartoqarnissaanut akuersissuteqartoqarpoq. Misiliinerni pisat ilaatigut uumasut najukkaminni nalinginnaasumik peqqissusiata misissorneqarnissaanut taamatuttaaq uumasooqatigiit katitigaanerata naliliivigineqarneranut atorpeqartassapput, tamakkumi uumassusilinnik misissuisut nalinginnaasumik misissuinertigut / kisitsinertigut pissarsiarisinnaasannigmatigut.”

J) Siunnersuutip §8 (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §12-ngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“1. januar 1993-imi piniarnermut allagartaqartitsinerup atuutilersinneqarneraniilli piumasaqaa-taareerpoq piniarnermut allagartamik pigisaqartoq pisanut nalunaarusianik nassiussaqaartassa-soq. Kisitsisit qarasaasiamut immiunneqartarput Kalaallit Nunaanni piniakkanik pisarineqartu-nik paasissutissat taakkunani katersorneqartarlutik. Paasissutissat taakku ilaatigut assersuutiga-lugu arfanniarnermut ataatsimiititaliarsuarmut, miluumasunik imarmiunik pisat pillugit NAMMCO-mut nalunaaruteqarnerup ingerlanneqarneranut atorneqartarput. Tamakku saniatigut Pinngortitaleriffiup nalunaarusiat takkuttut piniakkanik takusartakkaminnut misissuinerminnullu sanilliussissutitut atortarpai. Kiisalu paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit atuakkamut ukiumoortumik saqqummersinneqartartumut ilanngussatut atorneqartarput. Minnerunngitsumik Inuussutissarsiornermut Pisortaqaqfiup paasissutissat piniarnermik allagartamik atuisunut quppersagaq “Piniarneq” aqutigalugu piniakkat assigiinngitsut pillugit kommunikkaartumik pisanik nalunaarutigineqartartut pillugit ilisimatitsissuteqartarnerminut atortarpai.”

K) Siunnersuutip §9, imm. 1-ia (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §13, imm. 1-ngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Piniarnerup annertunerusumik malittarisassaqaartitsinikkut aqutaalerneranut, pisassiisarnernut taamatuttaaq akuersissuteqartarnermi sukaterinernut il.il. atatillugu inatsimmi aalajangersakkat kiisalu inatsit naapertorlugu maleruagassaliarineqartut malinneqarnerata nakkutigineqarnissaa pisariaqalerpoq. Taamaaliortoqarpoq piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisoqarnerup 1998-imi Namminersorerullutik Oqartussanut nuunneqartup annertunerusumik atugaalerneratigut. Tassunga ilanngullugu taaneqassaartaaq NAMMCO-p alapernaarsuisarnermik nakkutilliisarner-millu aaqqissuussinera 1997-imi aallartinneqartoq taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni puisinniarnernut arfanniarnermullu tunngatillugu. Kalaallit Nunaanni akuersissuteqartarnermik aaqqissuussinerit ikittuinnaammata allanik piniarnerit nakkutiginnissat pisariaqarpoq, taamaalilluni isumalluutit piniapilunnginneqassammata.”

L) Siunnersuutip §9, imm. 2-a (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §13, imm. 2-ngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Immikkoortoq taanna pitsaanerpaamik assersuusiorfigineqarsinnaavoq arfernik angisuunik piniarnermi aalajangersakkanut atatillugu, tassa tikaagullik tuniniarneqalissanani akuersissut kommunip naqitsisaanik naqitsivigineqareertinnagu, tassa pisaq nalunaarutigineqarsimasoq taamaalilluni tuniniarneqarsinnaasoq uppernarsaatitut. Taamaaliornikkut matuma siornatigut inatsisinik unioqqutitsilluni piniartoqartarneranik uumasunillu inatsisinik unioqqutitsilluni pisanik tuniniaasoqartarneranik ajornartorsiutaasut pinngitsoortinneqartalerput. Tuttunniarnis-samut akuersissutinut atatillugu pisat nalunaarutigineqartussaapput (nakkutilliineq) taamaaliortoqassaarlu piffissap tuttunniarfiup naareernerani piffissamik killiussap iluani.”

M) Siunnersuutip §9, imm. 3-a (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §13, imm. 3-ngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Piginnaatitsissuteqartarnermik aalajangersagaq paasiuminarsarniarlugu tuttu tassani assersuutigisinnaavagut: aalajangersagaq taanna 1997-imi atuutilersinneqanngikkallarmat tuttu piffissap piniarfiusup naareernerata kinguninnguagut kingunipilorujussuatigulluunniit tuniniagaasut takuneqarsinnaasarpog. Assersuutigalugu piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut unioqqutitsisut pisat tuniniaqqusaannginnerannik oqaluttuunniarlugit inatsisitigut tunngavissat erseqqinnerusut amigaatigisarpaat. Maannakkut taamaattoqalerpoq aamma kalaalimineerniarfinni inuit apeqquut pillugu paasinninnerulerput, maannakkummi assersuutigalugu taamaallaat piffissami piniarfiusumi aamma piffissap piniarfiusup naanerani ullut arfineq marluk tikillugit tuttuat tuniniaqqusaammata, tuttu eqqissisimatitaanerat piniagaanerallu pillugit nalunaarut nr. 10-mi § 8, imm. 2 takuuk.”

N) Siunnersuutip §11, imm. 1-2-i (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §15, imm. 1-2-ngorlugit allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Inuit allat” tassaapput piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut ikiortaat, aalajangersimasumik suliffeqartitaasut imaluunniit suliassa qarluarfimmi suliffeqartitaagallartartut. Ikiortit taakku ilinniartitaasimasinnaapput pingaartumik piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisunut taakkulu ikiortaannut sammisitamik aamma aalajangersimasumik sulisuugallartunilluunniit ikiorteqarsinnaavoq suli ilinniartitaasimangitsunik. Imaakkamiaa ilinniartitaaneq taanna ilinniartitaanertut allatulli nalinginnaasumik ingerlaavartuunnginnami piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut ikiortaasalu ullumikkut Kalaallit Nunaanniittut ikippallaarnerannik pissuteqartumik.

Ullumikkumut ataaseriaannarluni ilinniartitsisoqarsimavoq, tassa 1998-imi ukiakkut. Tamatuma saniatigut ilinniartitseqqilluni pikkorissartitsinerit neqeroorutigineqartarput, taamatutaaq ikiortinut aalajangersimasumik suliffeqartitaasunut aalajangersimangitsumillu suliffeqartitaasunut. Taamaammatt “inuit allat” tassaapput inuit ukioq naallugu sulisussatut ikiortitit suliassa qarluarfimmiluunniit sulisuugallartussatut suliffeqartitaasartut. Taakku aalajangersimasumik ingerlagallartumilluunniit suliffeqalersinnaassagunik piunasaqaatinik, atorfiit inuttassarsiorneqarnerinut atatillugu nalunaarutigineqartartunik, naammassinnissimasussaapput.

Pissutsit imatut aaqqissuussaapput Pisortaqarfik kommunini arlalinni suliassa qarluarfup nalaani ikiortaagallartussanik sulilersitsisarluni, tassa ukioq naallugu ikiortaasussat sulilersinneqarnissaannut naammattunik aningaasassa qanngimmat imaluunniit qinnuteqaateqartoqannginneranik pissuteqartumik taamaattuni sulilersitsisoqartarsinnaanngimmat. Ikiortitit suligallartut aamma taakkuusinnaapput suliassa qarluarlerfimmi tulliuttumi sulilerseqqinneqartartut imaluunniit nutaajusinnaallutik piffissami aalajangersimasumi ataasiinnarmi sulilersinneqartartut.

Pissutsini sorlerni Naalakkersuisut inuit allat piginnaatitaaffilerlugillu toqqarsinnaaneraat apeqqummut tunngatillugu piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut suliassaat pisinnaatitaaffiilu pillugit nalunaarut nr. 28, 30. oktober 1998-imeersumi § 4, imm. 3 innersuussutigineqasaaq, tassani ikiortit piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisutulli pisinnaatitaaffeqarlutillu pisussaataaffeqarput taakkulu sinnerlugit iliuuseqartussaallutik.

Piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut arfineq pingasut ikiortillu aqqaneq marluk tikillugit aningaasanut inatsisikkut aningaasaliivigineqarput. Ullumikkut piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut arfineq marluk aalajangersimasumillu ikiortit arfinillit sulipput, allat inuttaqaratik suliassaqarluarfinnarmiluunniit suliffigineqartarlutik.”

O) Siunnersuutip §11, imm. 4-aat (Naalakkersuisut siunnersuutaanni §15, imm. 4-ngorlugu allanngortitaq) pillugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq:

“Tassunga atatillugu piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut suliassaat pisinnaatitaaffiilu pillugit nalunaarutissaq ilusilersorneqareerpoq, nalunaarut nr. 28, 30. oktober 1998-imeersoq takuuk, tassa imaappoq piginnaatitsissut taanna nalunaarutikkut naammasineqareerpoq.”